

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus X. An excommunicatus gaudeat jurisdictione Ecclesiasticâ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

fuis rescriptis apponere valent; ita Garcia, Ugo lin. Castropalaus D. 2. p. 10. n. 29. & Gibalinus de iurisdic. sacra, disq. 7. n. 17.

1974

Quaestio est, an hoc etiam affirmandum sit de rescriptis datis ab Ordinariis, Papae inferioribus, quod diximus de Pontificiis? affirmativam tenet Alterius apud Leonardum cit. q. 2. sed probabilius negatur; quia, ut patet ex contextu capituli, & discessu tituli, Gregorius ibi loquitur solum de rescriptis *Apostolicis*; quod etiam sentit Suarez, de rescriptis ad privilegia & gratias, per excommunicatum impetratum à Principe seculari. Aliqui autem constitutionem Gregorii volunt intelligi solum de excommunicato vitando, secus de tolerato; & hoc verum esse censet Archi-Diaconus, & probabile iudicat Suarez, ac Navatrus apud Castropal. p. 12. hic tamen etiam de aliis de omnibus vult intelligi, cum indefinite loquatur, & nulli excommunicato fiat favor, excipe, nisi habeat clausulam absolutionis ad effectum gratiae; vel fiat in favorem fidelium. Tunc enim respectu excommunicati tolerati valerit.

1975

Circa praesentem quaest. ulterius not. 1. collationem beneficii validam esse, factam per rescriptum Pontificium in forma gratiosa, licet tempore rescripti excommunicatus sis; quia per hoc ipsum rescriptum absolveris ad effectum gratiae; ita Castropal. cit. p. 10. n. 28. qui secus dicendum censet, si rescriptum fiat in forma commissaria. Tale enim rescriptum non continet collationem, sed solum mandatum conferendi, & huic, non illi prodest absolutio in rescripto data, atque adeo talis pro collatione aget novam absolutionem à censuris: Gibalinus tamen cit. n. 17. §. *mibi*, probabilius censet, si rescriptum in forma commissoria datum sit ad beneficium vacans, valide à commissario beneficium conferri, esto tempore rescripti, vel impetrationis recipiens in excommunicatione sit; quia per clausulam, *teque absolventes*, contentam in mandato, censetur dispensatus ad effectum impetrationis. Cadit enim in adequatum effectum rescripti, qui est in hoc casu, ut Commissarius Titio valide conferat beneficium non obstante quocunque censurarum impedimento. Aliud est, si mandatarius post acceptum eiusmodi rescriptum ad beneficia vacatura, de novo incideret in excommunicationem. Tunc enim, ut valide reciperet benefici-

Tom. V.

um, egeret novam absolutionem. Sic ille. V. l. 1. tit. 3. de rescript.

ARTICULUS X.

An excommunicatus gaudeat iurisdictione Ecclesiastica?

Quaestio est, an excommunicatus vitandus, omni iudiciaria potestate in foro Ecclesiastico, sit privatus? & nullum talem excommunicatum excommunicatione durante licite uti sua iurisdictione, quam alias habuit, vel haberet eam seclusam; patet ex c. *audivimus*, 24. q. 1. ubi Alexander II. ad Valerianum Episcopum, *audivimus*, inquit, quod Henricus, Ravennas Archi-Episcopus, visus sit te excommunicare. Verum, quia excommunicatus te excommunicare non potuit, Apostolica auctoritate te, tuosque absolvendo, mandamus, exinde nunquam curare. c. ad probandum, 24. de sent. & re iudicata, ubi reprobat sententia lata à Delegatis, si unus eorum fuit publice excommunicatus, c. 1. de suppl. negl. Praelator. in 6. ubi habetur iurisdictionem suffraganei excommunicati non devolvi ad Metropolitanum. c. 1. de officio Vicar. in 6. ubi dicitur, quod acta Successoris Officialis excommunicati non valeant, quae agit ipso excommunicato manente, si iurisdictione solum ab eo recepta hoc facit; denique c. *decernimus*, de sent. excom. in 6. Alexander IV. decernimus, inquit, ut Iudices seculares per sententiam Ecclesiasticam ab ecclesiasticis Iudicibus (Canonicam monitione praemissa) repellere excommunicatos ab agendo, patrocinando & testificando in suis curiis, & iudiciis compellantur. Unde Castropalaus D. 2. de cens. p. 13. n. 1. docet, quod si talis exerceat aliquem actum suae iurisdictionis, mortaliter peccet.

1976

Ex his iuribus etiam deducitur, acta excommunicati vitandi non solum esse illicita, sed etiam invalida. Et ideo talium sententiarum, vel quae de ipsorum mandato fuerint promulgatae, decernuntur inanes, & irritae, nullo unquam tempore valiturae, ut etiam colligitur ex c. *adversus*, 7. de Immunit. Eccles. Nam si eorum iurisdictione etiam durante excommunicatione in ipsis staret, verum non esset, quod Summus Pontifex dicit, *excommunicationem, ab excommunicato latam, non esse curandam, quia non potuit excommunicare*; ita

1977

Kkk

Sua-

Suarez D. 14. de cens. sect. 1. n. 4. Castropalaus cit. p. 13. n. 7.

1978 Ex dictis inferes 1. quemlibet actum jurisdictionis Ecclesiasticæ quem exercet excommunicatus vitandus, irritum esse; quia fit à non habente jurisdictionem. 2. Irritam esse delegationem jurisdictionis factam ab excommunicato vitando; ipsa enim delegatio est jurisdictionis exercitium. Et ideo etiam in delegato cessat jurisdicção, delegante taliter excommunicato, quod intellige, re integrâ; si enim res non foret integra, & delegatus constitueret diversum tribunal à delegante, jurisdicção maneret in delegato, c. *gratum*; de officio deleg. Si verò habeant idem tribunal, etiam re non integrâ, cessaret jurisdicção in delegato, sicut fieret, si delegans moreretur, c. *Romana*, de offic. Vicar. in 6. ita Leander tract. 1. de cens. D. 3. q. 35.

1979 Not. autem, nos loqui de jurisdictione delegati quoad forum externum, non internum. Nam jurisdicção interior, in foro scilicet poenitentia, & qualibet alia, quæ judicialis non sit, non suspenditur etiam re integrâ, ob excommunicationem postmodum incursum à delegante; hæc enim est gratia facta, quæ ob impedimentum concedenti superveniens, imò ob ejus mortem, non infirmatur. Textus autem annullantes delegato jurisdictionem, loquuntur de jurisdictione fori contentiosi, quorum decisio, utpote odiosa, extendi non debet ad jurisdictionem extrajudicialem; ita Sorus, Avila, Bonac. & Hurtad. apud Castropal. loc. cit. Extra casum autem delegati, jam supr. diximus per excommunicationem majorem excommunicato vitando tolli jurisdictionem etiam pro foro interno, ut bene notat Gaspar Hurtado de excom. D. 6. diffic. 2. quatenus scilicet Ecclesia non tantum prohibendo, sed etiam irritando privat usu omnis jurisdictionis Ecclesiasticæ.

1980 Inferes 2. quòd subditus nec teneatur, nec possit obedire mandatis sui Superioris Prælati, si est communicatus vitandus; ratio primi, quia tali casu caret jurisdictione spirituali; ratio secundi, quia prohibetur communicare cum excommunicato vitando: si tamen ei aliquid præstaret, non animo parendi, sed ex urbanitate, secluso scandalo excusaretur à mortali; Sic Leander q. 5. D. 11. citans Suarium.

1981 Inferes 3. quòd Episcopus, qui est ex-

communicatus vitandus, non possit dare approbationem pro audiendis confessionibus; nam approbatio est actus, & usus propria jurisdictionis Ecclesiasticæ, quæ talis tunc caret; Sanchez l. 3. de matrim. c. 21. n. 9. Suarez & alii contra Henriquez, qui putat non esse actum jurisdictionis, quamvis rectius affirmetur. Saltem in quantum explicat actum, quo approbans approbando subjicit oves pastoralis curæ suæ commissas.

Inferes 4. Parochum excommunicatum vitandum posse dare licentiam alteri sacerdoti, ut assistat matrimonio. Est enim substitutio testis, non autem exercitium jurisdictionis; Sic Sanchez, Rebellus, Hurtado, Diana, & Bonacina, imò ipse talis parochus ex eadem ratione validè assistit: sic iidem, contra Avilam, Sylvium, & alios; adhuc enim manet Parochus, nec ad hoc eget jurisdictione.

Inferes 5. acta à Judice Ecclesiastico, qui est communicatus toleratus, esse valida; ita Suarez, & alii, quia cum Ecclesiastica in humanis, quàm in divinis permittat fidelibus communicationem cum excommunicatis toleratis, perinde, ac si excommunicati non essent; conservare debet in illis (ut ad hanc apti, & expediti essent) jurisdictionem. Confirmatur 1. quia sententia à tali lata in foro interno valet juxta communem; ergo magis in externo 2. in jure antiquo Judex, qui erat excommunicatus occultus, retinebat jurisdictionem, quousque per exceptionem elideretur, c. *Exceptionem*, de exceptionibus, & c. 1. eod. in 6. Sed per Concilium Constantiense, & jure novo excommunicatus toleratus perinde se habet, ac se habebat excommunicatus occultus in jure antiquo; ergo. Sic Castropal. D. 2. p. 13. n. 6. id quod etiam affirmant Suarez, Coninch, Layman, & alii apud Castropalaum de excommunicato tolerato etiam cum non requiritur à fidelibus; quia per hoc illi non directè, sed solum indirectè favor conceditur, cum sit in utilitatem fidelium, saltem in communi, ad tollendas multas anxietates.

ARTICULUS XI.

De privatione communicationis in civilibus.
QUæ diximus hætenus, pertinent ad privationem in Sacris; nunc agemus de communicatione profana, quæ duplex est, una forensis, quæ occupatur circa